

**MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KETIGA
DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KELIMA BELAS
16 MEI 2025**

PERKARA : 5(B)71

**SOALAN LISAN OLEH AHLI KAWASAN SUNGAI DUA
YB MUHAMMAD FAUZI BIN YUSOFF**

71. Apakah status terkini keputusan ujian kimia terhadap pencemaran di Pantai Esen, dan apakah langkah susulan yang diambil oleh Kerajaan Negeri?
- (a) Apakah punca sebenar pencemaran tersebut berdasarkan keputusan ujian kimia?
 - (b) Apakah tindakan pemulihan yang telah dan akan dilaksanakan bagi memulihkan keadaan pantai dan memastikan kejadian serupa tidak berulang?

**YB DATO' SERI SUNDARAJOO A/L SOMU
MENJAWAB BAGI PIHAK YAB KETUA MENTERI**

71. Keputusan sampel air laut di Pantai Esen yang diambil oleh Jabatan Alam Sekitar (JAS) pada 22 Oktober 2024 menunjukkan pepejal terampai 28 mg/l melebihi standard kualiti marin kelas 3 100 mg/l dan parameter minyak & gris 2.2 mg/l masih rendah dari standard kualiti marin kelas 3 iaitu 5 mg/l. Bagi parameter logam berat adalah rendah daripada standard kualiti marin.

Selain itu, Kerajaan Negeri Pulau Pinang melalui pemaju projek Pulau Silikon, iaitu Silicon Island Development Sdn. Bhd. (SIDSB), telah menjalankan persampelan dan analisis kualiti air laut di kawasan Pantai Esen dengan menggunakan khidmat makmal yang diakreditasi di bawah Jabatan Standard Malaysia.

Berdasarkan keputusan tersebut, didapati bahawa paras *nitrate* yang direkodkan adalah agak tinggi berbanding parameter lain. Bacaan ini turut dikesan di Sungai Ikan Mati, iaitu sungai yang paling hampir dengan Pantai Esen yang menunjukkan wujudnya kemungkinan bahawa sumber pencemaran berpunca dari kawasan hulu.

(a) Pencemaran ini dipercayai berpunca daripada aktiviti pembuangan air kumbahan yang tidak dirawat serta pelepasan air basuhan dari kawasan penempatan ke dalam sistem saliran. Keadaan ini diburukkan lagi oleh aliran dari kilang serta sisa domestik yang memasuki Sungai Ikan Mati sebelum mengalir ke Pantai Esen dan terus ke laut. Kepekatan nutrien yang tinggi akibat pelepasan ini telah menyebabkan pertambahan pepejal terampai (SS) di kawasan tersebut. Tambahan pula, bentuk muka bumi yang berteluk serta sistem *flushing canal* yang tidak

berfungsi dengan baik telah menyumbang kepada pengurangan aliran air laut, sekaligus mempercepatkan pengumpulan bahan tercemar.

- (b) Bagi menangani isu ini, perunding alam sekitar telah dilantik untuk menjalankan kajian dan mencadangkan langkah mitigasi jangka pendek dan panjang. Pemantauan rapi ini dipantau oleh Penang Infrastructure Corporation Sdn Bhd (PICSB) iaitu anak syarikat Kerajaan Negeri yang dipertanggungjawabkan sebagai agensi pelaksana dan pemantau bagi pihak Kerajaan Negeri. Laporan kajian dilaporkan kepada Kerajaan Negeri melalui Mesyuarat Lembaga Pengarah PICSB yang dipengerusikan oleh YAB Ketua Menteri sebelum dikemukakan kepada Jabatan Alam Sekitar Pulau Pinang sebagai agensi pemantau syarat-syarat kelulusan EIA.

Bagi tindakan pemulihan, pihak pemaju dan kontraktor telah mengambil beberapa tindakan susulan bagi menangani isu yang timbul, antaranya termasuk menjalankan kerja-kerja pembersihan secara manual di kawasan pantai yang terlibat, pemantauan fizikal secara harian di kawasan yang terjejas bagi memastikan keadaan sentiasa terkawal dan sesi libat urus

bersama komuniti setempat dan pihak berkepentingan bagi mendapatkan maklum balas serta memperkukuh kerjasama dalam menangani isu tersebut.

Kerajaan Negeri turut bekerjasama dengan Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) Negeri Pulau Pinang untuk melaksanakan Program Sungai Hijau (*Green River Programme*). Program ini bertujuan memulihkan kualiti air sungai dari kawasan hulu dan meningkatkan keupayaan sistem *flushing*, khususnya bagi kawasan terlibat seperti Sungai Ikan Mati dan Pantai Esen.